

Национален статистически институт
Ключови показатели за България*

Последни данни: 1 октомври 2014 г.

Следваща актуализация: 30 декември 2014 г.

1. Производство		2011	2012	2013	Март '14	Април '14	Май '14	Юни '14	Юли '14	Август '14
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	-4.2	-6.0	-8.7	-5.2	-5.2	-0.9	1.9	-1.7	-2.0
Промислено производство ^{1.2}	yoу % ch.	6.0	-0.2	0.0	3.6	3.7	5.0	0.9	-0.2	
		2011	2012	2013	I тр. '13	II тр. '13	III тр. '13	IV тр. '13	I тр. '14	II тр. '14
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.	1.8	0.6	0.9	0.4	0.4	0.9	1.2	1.2	1.6
		2011	2012	2013	I тр. '13	II тр. '13	III тр. '13	IV тр. '13	I тр. '14	II тр. '14
2. Индивидуално потребление										
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-41.0	-42.9	-39.6	-37.7	-39.8	-40.7	-34.8	-30.0	-34.3
		2011	2012	2013	Март '14	Април '14	Май '14	Юни '14	Юли '14	Август '14
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.	0.5	5.4	2.9	5.6	2.2	1.4	2.3	4.0	
		2011	2012	2013	I тр. '13	II тр. '13	III тр. '13	IV тр. '13	I тр. '14	II тр. '14
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.	1.7	3.2	-1.8	-0.2	-1.5	-1.3	-0.7	1.8	1.6
		2011	2012	2013	I тр. '13	II тр. '13	III тр. '13	IV тр. '13	I тр. '14	II тр. '14
3. Инвестиции										
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	70.9	70.5	69.5	68.0	69.5	69.8	70.8	69.5	74.2
Брутообразуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.	-6.5	4.0	-0.3	2.4	1.0	1.8	3.1	3.4	3.9
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	0.4	0.4	0.2	-0.7	0.8	0.2	0.5	0.7	0.8
		2011	2012	2013	I тр. '13	II тр. '13	III тр. '13	IV тр. '13	I тр. '14	II тр. '14
4. Пазар на труда										
Коефициент на безработица ^{4.1}	%	11.3	12.3	12.9	13.8	12.9	12.0	13.0	13.0	11.4
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.	-2.9	-1.1	0.0	0.1	0.9	-0.1	-0.7	1.4	1.3
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.	7.1	2.9	8.2	8.7	8.6	7.1	8.4	3.6	3.6
		2011	2012	2013	Март '14	Април '14	Май '14	Юни '14	Юли '14	Август '14
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	7.5	8.7	8.6	10.1	9.9	11.1	11.5	10.3	12.8
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.	5.8	6.6	10.5	2.1	3.1	2.1	1.6		
		2011	2012	2013	Март '14	Април '14	Май '14	Юни '14	Юли '14	Август '14
5. Международни трансакции										
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-40.6	-46.5	-49.0	-52.6	-51.5	-41.2	-35.9	-33.2	-30.7
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	20264.3	20770.2	22228.2	1631.6	1738.5	1784.0	1882.8	2039.1	
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	-22420.4	-24230.4	-24581.5	-1918.2	-2097.8	-2007.0	-2012.0	-2115.3	
Търговско салдо ^{5.4}	млн. евро	-2156.1	-3460.3	-2353.3	-286.6	-359.2	-223.0	-129.2	-76.2	
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	33.2	-333.9	751.3	360.4	-217.0	29.1	450.4	594.3	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	1212.7	802.0	957.3	-18.4	175.1	71.2	85.4	70.0	
Порфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-357.4	-898.4	-128.2	18.5	-80.1	3.3	122.0	1463.9	
		2011	2012	2013	I тр. '13	II тр. '13	III тр. '13	IV тр. '13	I тр. '14	II тр. '14
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.	12.3	-0.4	8.9	10.4	5.5	10.3	9.3	1.5	3.9
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.	8.8	3.3	5.7	7.8	2.7	7.4	6.9	6.3	3.4
		2011	2012	2013	Март '14	Април '14	Май '14	Юни '14	Юли '14	Август '14
6. Цени										
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.	3.4	2.4	0.4	-2.0	-1.3	-1.8	-1.8	-1.1	-1.0
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.	8.6	5.3	-1.3	-1.6	-0.9	-0.6	-0.5	-0.6	-1.0
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	8.8	9.7	2.4	0.5	8.2	8.5	6.2	8.9	5.5
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	4.7	5.3	0.2	-1.8	0.4	-0.1	1.0	-0.2	2.0
		2011	2012	2013	Март '14	Април '14	Май '14	Юни '14	Юли '14	Август '14
7. Парични и финансови показатели										
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	3.8	2.3	1.1	0.8	0.8	0.8	0.8	0.8	0.7
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.	12.2	8.4	8.9	8.3	8.3	8.7	7.4	6.9	7.2
Вземания по кредити на нефинансови предприятия и домакинства ^{7.3}	yoу % ch.	3.3	2.8	0.0	1.2	1.6	1.8	2.1	1.8	1.9
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.4	1.5	1.5	1.4	1.4	1.4	1.4	1.5	1.5
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	132.1	131.0	134.1	136.3	136.6	136.0	135.7	135.6	

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

* Ключовите индикатори се разработват в съответствие със системата от показатели за еврозоната. Аналитичният материал се актуализира тримесечно. Източник на данните са статистически изследвания на НСИ и данни на БНБ.

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през септември 2014 г. **показателят на доверие в промишлеността** се понижава с 1.4 пункта в сравнение с август.

През юли 2014 г. календарно изгладеният **индекс на промишленото производство** регистрира спад от 0.2% спрямо съответния месец на 2013 година. На годишна база спад на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 11.9%, и в добивната промишленост - с 0.9%, докато в преработващата промишленост е регистриран ръст от 3.9%.

По предварителни данни произведеният **брутен вътрешен продукт (БВП)** през второто тримесечие на 2014 г. възлиза на 19 517 млн. лв. по текущи цени. На човек от населението се падат 2 696 лв. от стойностния обем на показателя. При среден за тримесечието валутен курс от 1.42758 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 13 671 млн. долара и съответно на 1 889 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 9 979 млн. евро, като на човек от населението се падат 1 379 евро. Сезонно изгладените данни показват растеж от 1.6% на БВП през второто тримесечие на 2014 г. в сравнение със съответното тримесечие на предходната година.

2. Индивидуално потребление

През юли 2014 г. **общият показател на доверие на потребителите** намалява с 4.3 пункта спрямо равнището си отпреди три месеца, което се дължи на пониженото доверие сред населението както в градовете, така и в селата - съответно с 3.9 и с 5.1 пункта. Мненията за развитието на общата икономическа ситуация в страната през последните дванадесет месеца, както и очакванията за следващите дванадесет месеца, са по-песимистични спрямо предходното наблюдение.

През юли 2014 г. **оборотът в търговията на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети**, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, нараства с 4.0% спрямо същия месец на предходната година. Оборотът нараства по-значително в търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с

22.0%, в търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - със 7.1%, в търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия и в търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с по 5.2%. Спад е регистриран в търговията на дребно с разнообразни стоки - с 2.0%, и в търговията на дребно с битова техника, мебели и други стоки за бита - с 0.6%.

За **индивидуално потребление на населението** през второто тримесечие на 2014 г. се изразходват 70.9% от произведения БВП. Реалното увеличение на показателя спрямо съответното тримесечие на 2013 г. е 1.6% (според сезонно изгладените данни).

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през юли 2014 г. нараства с 4.7 пункта в сравнение с април и достига 74.2%.

Бруто образуването в основен капитал през второто тримесечие на 2014 г. спрямо същия период на предходната година според сезонно изгладените данни се увеличава в реално изражение с 3.9%. Относителният дял на тази категория в БВП е 21.6%.

4. Пазар на труда

През второто тримесечие на 2014 г. **общият брой на заетите лица на 15 и повече навършени години** е 2 979.8 хил., а относителният им дял от населението на същата възраст - 47.9%. В сравнение с второто тримесечие на 2013 г. относителният дял на заетите лица се увеличава с 0.9 процентни пункта.

През второто тримесечие на 2014 г. **безработните лица** са 381.8 хил., а **коэффициентът на безработица** - 11.4%, като в сравнение с второто тримесечие на 2013 г. броят на безработните е по-нисък с 12.7%, а коэффициентът на безработица - с 1.5 процентни пункта.

Според бизнес анкетите на НСИ през септември 2014 г. 12.5% от промишлените предприятия посочват **недостига на работната сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През юни 2014 г. **средната работна заплата** е 802 лв., което е с 1.7% по-малко в сравнение с предходния месец. Спрямо юни 2013 г. ръстът е 1.6%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през септември 2014 г. в сравнение с август се регистрира известно влошаване на осигуреността на производството с **поръчките от чужбина** (с 1.3 пункта).

За януари - юли 2014 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 528.2 млн. евро (1.3% от БВП) при излишък от 398.9 млн. евро (1% от БВП) за януари - юли 2013 година.

Търговското салдо за януари - юли 2014 г. е отрицателно в размер на 1 684.4 млн. евро (4.2% от БВП) при дефицит от 1 507.3 млн. евро (3.8% от БВП) за същия период на 2013 година.

Износът на стоки (FOB) за периода януари - юли 2014 г. е 12 328.7 млн. евро, като намалява с 355.3 млн. евро (2.8%) в сравнение с износа за същия период на 2013 г. (12 684 млн. евро). Износът за януари - юли 2013 г. нараства на годишна база с 8%. **Вносът на стоки (FOB)** за периода януари - юли 2014 г. е 14 013.1 млн. евро, като намалява със 178.2 млн. евро (1.3%) спрямо същия период на 2013 г. (14 191.3 млн. евро). Вносът за януари - юли 2013 г. нараства на годишна база с 0.7%.

Преките инвестиции в чужбина за периода януари - юли 2014 г. са 99.8 млн. евро при 101.3 млн. евро за същия период на 2013 година. **Преките чуждестранни инвестиции в страната** за периода януари - юли 2014 г. са 825.3 млн. евро (2% от БВП) при 1 070.8 млн. евро (2.7% от БВП) за януари - юли 2013 година.

За периода януари - юли 2014 г. **портфейлните инвестиции - активи** нарастват с 8.7 млн. евро при увеличение от 558 млн. евро за същия период на 2013 година. **Портфейлните инвестиции - пасиви** нарастват с 1 338.4 млн. евро при намаление от 346.7 млн. евро за същия период на 2013 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги през второто тримесечие на 2014 г. е отрицателно. **Вносът и износът на стоки и услуги** се увеличават съответно с 3.4 и 3.9% спрямо второто тримесечие на предходната година.

6. Цени

През август 2014 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** намалява с 1% в сравнение със същия месец на 2013 година. Най-голямо увеличение на цените е регистрирано в групата „транспорт“ - с 0.7%.

Индексът на цените на производител на вътрешния пазар през август 2014 г. спада с 1.0% в сравнение със същия месец на 2013 година. Цените намаляват в добивната промишленост - с 4.8%, в преработващата промишленост - с 0.3%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 1.9%.

По данни от конюнктурната анкета през септември 2014 г. мениджърите очакват **продажните цени** в промишлеността да останат без промяна през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През август 2014 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР** се понижава в сравнение с август 2013 г. с 0.37 процентни пункта от 1.09% до 0.72%.

През август 2014 г. годишният прираст на широките пари (**паричния агрегат М3**) е 7.2% при 6.9% през юли 2014 година. В края на август т.г. те са 69.422 млрд. лв. (87.6% от БВП) при 68.206 млрд. лв. към юли 2014 г. (86.1% от БВП).

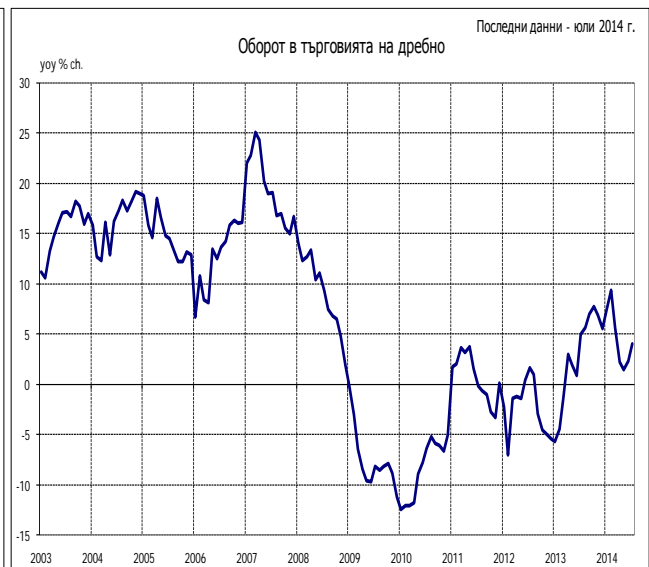
Обемът на **вземанията по кредити на нефинансови предприятия и домакинства и НТООД** през август 2014 г. възлиза на 54.425 млрд. лева. Кредитите за Нефинансови предприятия нарастват с 2.9% на годишна база през август т.г. (2.7% годишно увеличение през юли 2014 г.) и в края на месеца достигат 35.851 млрд. лв. (45.3% от БВП). Кредитите за Домакинства и НТООД са 18.575 млрд. лв. (23.5% от БВП) в края на август 2014 година.

През август 2014 г. **обменният курс на лева спрямо долара** се запазва както през предходния месец - 1.5.

1. ПРОИЗВОДСТВО

2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

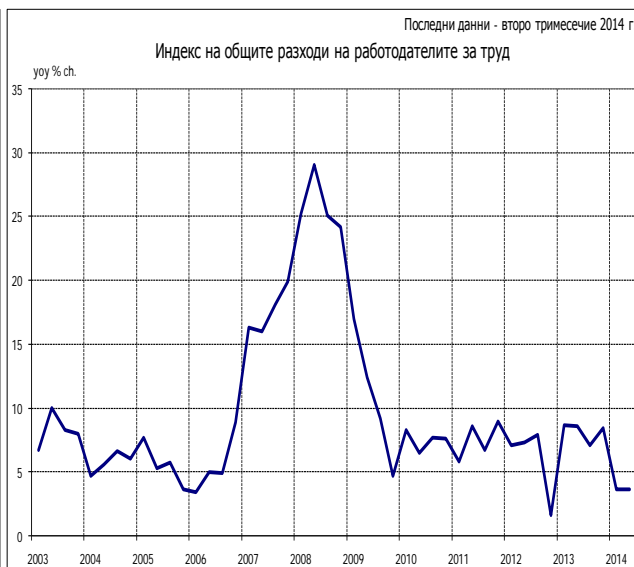
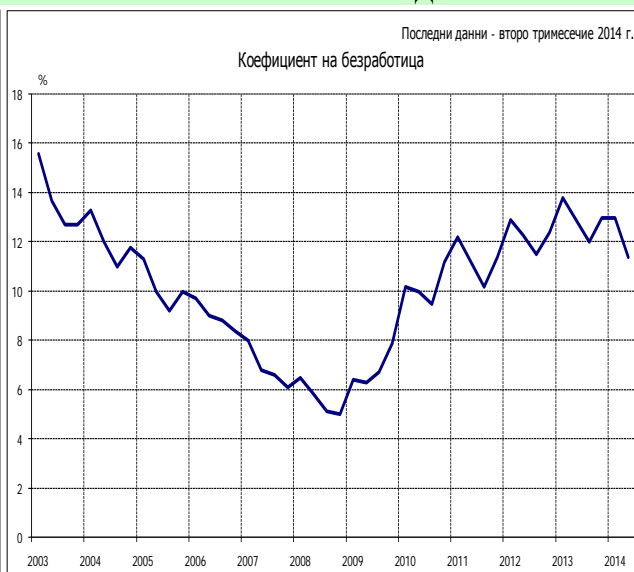

Забележка: уоу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

3. ИНВЕСТИЦИИ

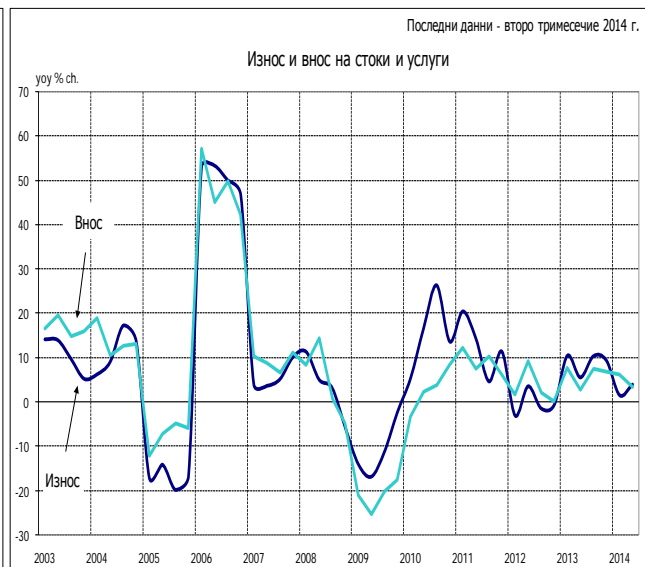
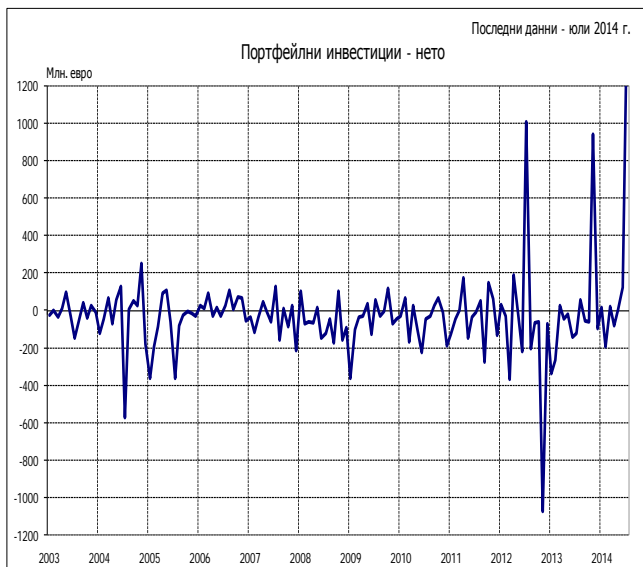
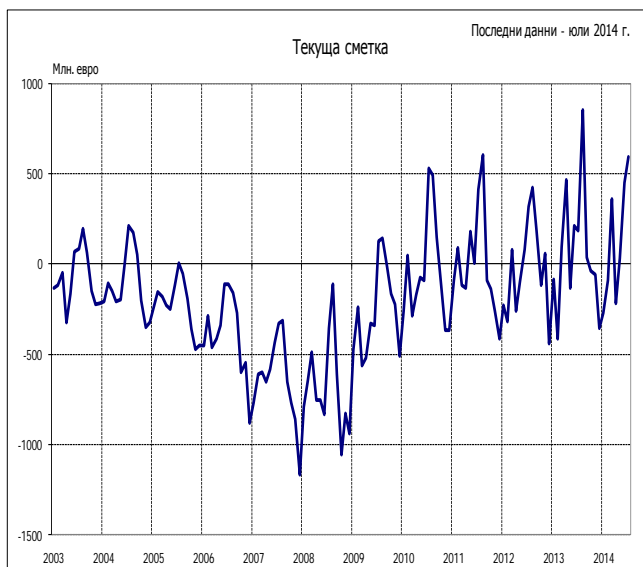
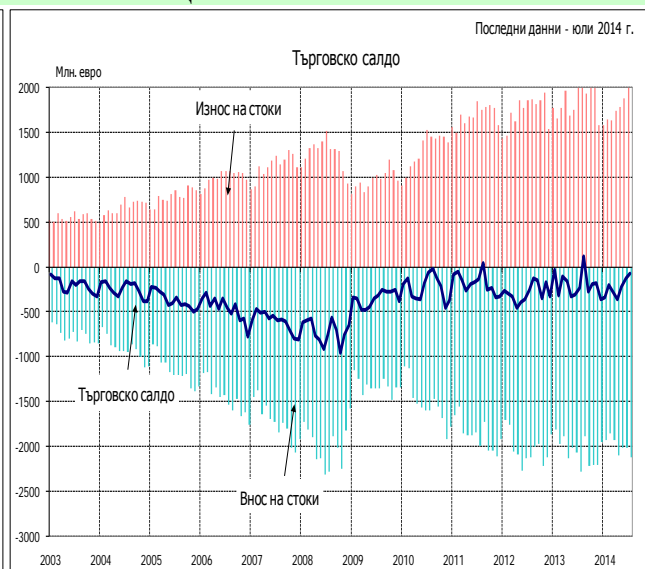
4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

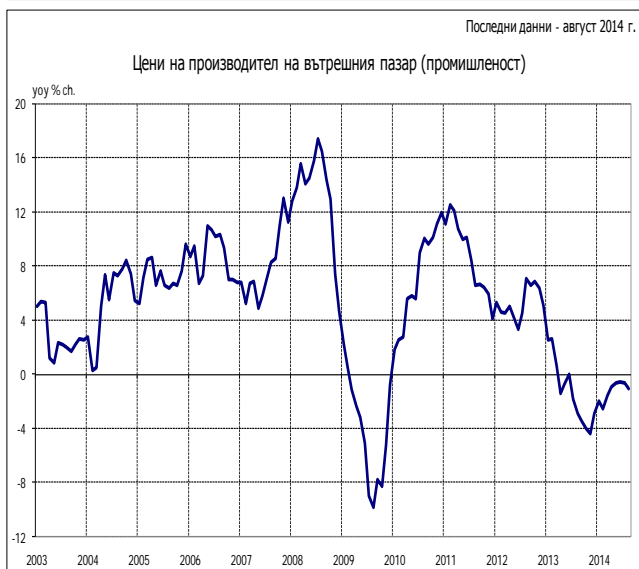
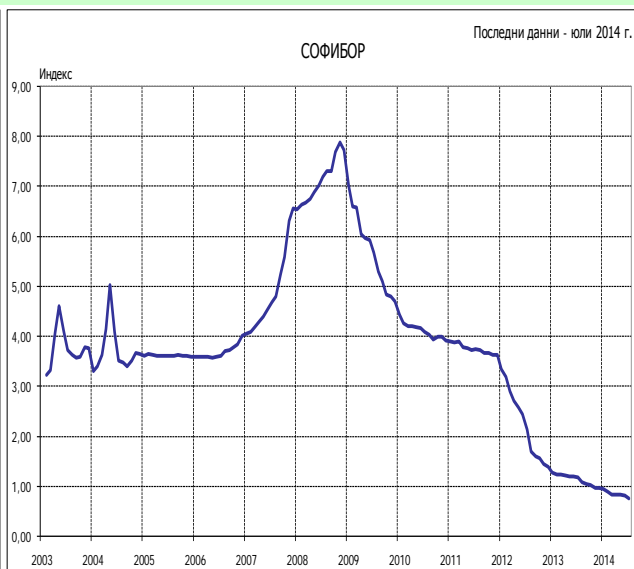
Забелжка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch. - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

Ключови показатели за България - Методологични бележки

№	Показатели	Пояснения	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак).	НСИ
1.2.	Промислено производство	Темп на нарастване спрямо базовия период, календарно изгладени данни	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'95.	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите на очакванията за общата икономическа ситуация, финансовото състояние, безработицата и спестяванията на домакинствата през следващите 12 месеца.	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване по съпоставими цени спрямо базовия период (2010), календарно изгладени данни.	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'95.	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври).	НСИ
3.2.	Бруто образуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'95.	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	В % от БВП. Данните са представени съгласно ЕСС'95.	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Коефициент на безработица	Относителен дял на безработните от икономически активното население на България (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, календарно изгладени данни	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско сајдо	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'95.	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, сезонно изгладени данни с корекция за разликите в броя на работните дни. Данните са представени съгласно ЕСС'95.	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: Sofia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар)	БНБ
7.2.	МЗ	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100)	БНБ